

“YÜKSEK ÖĞRETİM KURUMLARI ÖĞRENCİ DİSİPLİN YÖNETMELİĞİ”

HAKKINDA ÖNEMLİ HUSUSLARI
İÇEREN BİLGİLENDİRME DOSYASI

HAZIRLAYAN

Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

İÇİNDEKİLER;

- Yönetmelik Hakkında Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar
- Disiplin Cezaları, Disiplin Cezalarını Gerektiren Disiplin Suçları ve Cezayı Verme Yetkisi Tablosu

ÖZET;

Yükseköğretim kurumları öğrencilerine verilecek disiplin cezaları ile soruşturma usul ve esasları; Resmi Gazete'nin 18 Ağustos 2012 tarih ve 28388 sayılı "Yükseköğretim Kurumlarında Öğrenci Disiplin Yönetmeliği" hükümlerine göre yürütülmektedir.

Öğrenci disiplin soruşturmasının Yönetmelik hükümlerine göre yapılması, belirtilen soruşturma süresine ve zaman aşımına dikkat edilmesi çok önem taşımaktadır. Soruşturmanın soruşturmaya yetkili amirler tarafından açılması ve soruşturmanın yetkili amirler veya ilgili disiplin kurulu tarafından sonuçlandırılması gerekmektedir. İlgili disiplin kurulu tarafından sonuçlandırılacak disiplin soruşturmasında mutlaka raportör görüşü alınmalıdır. Hakkında disiplin soruşturması açılan öğrenciden mutlaka savunma alınması şarttır. Verilen savunma süresine uyulmaması disiplin soruşturmasının geri dönmesine sebep olabilir. Disiplin soruşturmasında her türlü tebligatın ve disiplin soruşturması sonunda verilen disiplin cezasının soruşturma açmaya yetkili amir tarafından Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara göre yapılması büyük önem taşımaktadır.

“YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI ÖĞRENCİ DİSİPLİN YÖNETMELİĞİ”NDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLARA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

- Disiplin soruşturması kimlere açılır?

Yükseköğretim Kurumlarına (Üniversiteler, ileri teknoloji enstitüleri ile bunların bünyesinde yer alan fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, konservatuvarlar, meslek yüksekokulları ile uygulama ve araştırma merkezleri) **kayıtlı öğrencilere** (önlisans, yüksek lisans, doktora, tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlilik); **bu Yönetmeliğin ikinci bölümünde** (uyarma cezası, kınama cezası, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezası, yükseköğretim kurumundan bir yarıyıl için uzaklaştırma cezası, yükseköğretim kurumundan iki yarıyıl için uzaklaştırma cezası, yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası) **belirtilen eylemlerin ihlali halinde soruşturma açmaya yetkili amirler** (Fakülte öğrencilerinin Dekan, Enstitü öğrencilerinin Enstitü Müdürü, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin Müdür, Konservatuvar öğrencilerinin Konservatuvar Müdürü, müşterek alan veya mekanlarda toplu öğrenci eylemlerinin de Rektör) **tarafından disiplin soruşturması açılır.**

- Hangi eylemlerin ihlali halinde hangi çeşit disiplin cezası verilir ve disiplin cezası verme yetkisi kime/neye aittir?

Tablo – 1’de gösterilmiştir.

- Öngörülmemiş disiplin suçlarında hangi disiplin cezası verilir?

Yükseköğretim kurumundan **uzaklaştırma ve çıkarma** cezasını gerektiren disiplin suçları **dışında, uyarma ve kınama** cezası verilmesini gerektiren eylemlere **nitelik ve ağırlıklarıyla benzer eylemlerin** yapılması halinde de aynı türden disiplin cezası verilir.

- Disiplin cezası verildiğinde aynı eylemin tekrarında hangi disiplin cezası verilir?

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş **bir eylemin tekrarında** bir derece **ağır ceza** uygulanır.

- Soruşturma açmaya yetkili amirler kimlerdir?

Disiplin soruşturması açmaya yetkili amirler şunlardır;

-**Fakülte** öğrencilerinin işlemiş oldukları disiplin suçlarından dolayı **dekan,**

-**Enstitü** öğrencilerinin işlemiş oldukları disiplin suçlarından dolayı **enstitü müdürü,**

-**Yüksekokul ve meslek yüksekokulu** öğrencilerinin işlemiş oldukları disiplin suçlarından dolayı **müdür,**

-**Konservatuvar** öğrencilerinin işlemiş oldukları disiplin suçlarından dolayı **konservatuvar müdürü,**

-**Müşterek alan veya mekanlarda toplu öğrenci eylemleri** ile ilgili olarak **üniversite rektörleri.**

Soruşturma açmaya yetkili amirler, soruşturmayı **bizzat** yapabilecekleri gibi **soruşturmacı** veya **soruşturmacılar** tayini suretiyle de yaptırabilirler.

- Soruşturmanın süresi ile zamanaşımı süreleri ne kadardır?

Olayın öğrenilmesini müteakip **derhal** başlanır. Soruşturma, **onay** tarihinden itibaren **onbeş gün içinde** sonuçlandırılır.

Yönetmelikte sayılan disiplin suçu niteliğindeki eylemleri işleyen öğrenciler hakkında, **bu eylemlerin işlendiğinin soruşturma açmaya yetkili amirlerce öğrenildiği tarihten itibaren;**

-Uyarma, kınama, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezalarında **bir ay içinde,**

-Yükseköğretim kurumundan bir veya iki yarıyıl için uzaklaştırma ile yükseköğretim kurumundan çıkarma cezalarında **üç ay içinde** disiplin soruşturmasına başlanmadığı takdirde, **disiplin cezası verme yetkisi zaman aşımına uğrar.**

Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin **işlendiği tarihten itibaren, en geç iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde,** disiplin cezası verme yetkisi **zamanaşımına** uğrar. **Ancak,** disiplin amir veya kurulunun, bir adli yargı hükmüne ihtiyaç duyduğu hallerde; zamanaşımı süresi adli yargı hükmünün kesinleştiği günden itibaren başlar. Söz konusu ihtiyaç, yetkili disiplin amir veya kurulunun alacağı bir karar ile tespit edilir.

- Soruşturma nasıl yapılır?

Soruşturma **gizli** olarak yapılır. Soruşturmacı;

- **tanık** dinleyebilir,

- **keşif** yapabilir

- **bilirkişiye** başvurabilir.

Soruşturma işlemleri bir **tutanakla** tespit olunur. **Tutanak;** işlemin nerede ve ne zaman yapıldığı, işlemin mahiyeti, kimlerin katıldığı, ifade alınmış ise soruları ve cevapları belirtecek şekilde düzenlenir ve soruşturmacı, katip, ifade sahibi ve varsa keşif sırasında hazır bulunanlarca **imzalanır.**

Önemli bir nokta da; İfade alınırken tanığa ve bilirkişi tayini durumunda **bilirkişiye yemin ettirilir;** tanığın hüviyeti, adresi ve benzeri açıklayıcı bilgiler belirtilir. Soruşturma açılan kişi ve kişilere asla yemin ettirilmez.

Yemin Şekli :

Yükseköğretim kurumlarının personeli, soruşturmacıların istedikleri her türlü bilgi, dosya ve başka belgeleri hiçbir gecikmeye mahal bırakmaksızın verirler ve istenecek yardımları yerine getirirler.

Önemli bir hususta; Soruşturmacı, hakkında soruşturma açılan kişi ve eylemlerle sınırlı olmak üzere soruşturmayı yürütür ve tamamlar. Soruşturma esnasında soruşturulan eylemin dışında başka disiplin suçlarının işlendiğini veya aynı suç kapsamında başka kişilerin soruşturmaya dahil edilmesi gerektiğini tespit eden soruşturmacı, durumu **yetkili mercie** bildirir.

Öğrencinin, disiplin suçunu **işledikten sonra** yükseköğretim kurumu **inde yer değiştirmesi veya yükseköğretim kurumunu değiştirmiş bulunması** veya **yükseköğretim kurumundan her ne sebeple olursa olsun ayrılmış olması,** soruşturma açılmasına, devamına ve gerekli kararların alınmasına **engel teşkil etmez.**

- Savunma hakkı süresi ne kadardır ve ayrıntıları nelerdir?

Hakkında disiplin soruşturması açılan öğrenciye isnat edilen suçun neden ibaret olduğu, savunmasını yapacağı tarihten **en az yedi gün önce yazılı** (öğrenciden belirtilen gün, saat ve yerde savunmasını yapmak üzere hazır bulunması) olarak bildirilir.

Savunma yapmak üzere gelen kişinin savunmasını **yazılı olarak sunmayı talep etmesi halinde** kendisine **üç günden az olmamak üzere süre** verilebilir. Yazılı savunma sunulduktan sonra soruşturmacı öğrenciye **ek sorular yöneltebilir**.

Öğrenciye gönderilecek davetiyede; çağrıya özürsüz olduğu halde uymadığı veya özrünü zamanında bildirmediği takdirde, **savunmadan vazgeçmiş sayılacağı** ve diğer delillere dayanılmak suretiyle hakkında gerekli kararın verileceği belirtilir.

Geçerli bir özür bildiren veya mücbir sebep dolayısıyla davete uymadığı anlaşılan öğrenciye **uygun bir süre** verilir. Tutuklu öğrencilere savunmalarını yazılı olarak gönderebilecekleri bildirilir.

- Soruşturma raporu nasıl hazırlanır?

Soruşturma sonuçlandığı zaman bir **rapor** düzenlenir.

Raporda;

-soruşturma onayı,

-soruşturmaya başlama tarihi,

-soruşturulanın kimliği,

-isnat edilen suç konuları,

-soruşturmanın safhaları, deliller ve alınan savunma özetlenir.

İsnat edilen suçun sabit olup olmadığı tartışılır ve gerekli **disiplin cezası teklif** edilir. Soruşturmaya ilgili belgelerin **asıl veya suretleri bir dizi pusulasına bağlanarak rapora eklenir. Soruşturma raporu, dosya ile birlikte soruşturmayı açan mercie tevdi edilir.**

- Ceza soruşturması ile disiplin soruşturmasının birlikte yürütülebilir mi?

Aynı olaydan dolayı, öğrenci hakkında **ceza kovuşturmasının başlamış olması**, disiplin soruşturmasını **geciktirmez**. Öğrenci hakkında ceza kovuşturması açılmış olması, kanuna göre mahkûm olması veya olmaması disiplin cezasının verilmesine engel teşkil etmez.

- Disiplin kurulları kimlerden oluşur ve çalışma usulü nasıldır?

Fakülte, enstitü, konservatuvar, yüksekokul ve meslek yüksekokulunca yürütülen soruşturmalarda bu birimlerin **yönetim kurulları, rektörlük** tarafından yürütülen soruşturmalarda ise **üniversite yönetim kurulu** DİSİPLİN KURULU görevini yerine getirir.

Soruşturma dosyasını inceleyen rektör, dekan, müdür veya disiplin kurulu, gerekli görürse noksan saydığı belirli soruşturma işlemlerinin **tamamlanmasını aynı soruşturmacıdan veya disiplin kurulunun bir üyesinden** isteyebilir.

Disiplin kurulu, başkanın çağrısı üzerine belirlenecek yer, gün ve saatte toplanır.

-Toplantı gündeminin hazırlanması, ilgililere duyurulması, kurul çalışmalarının düzenli yürütülmesi, başkan tarafından sağlanır.

-Disiplin kurulu olarak yönetim kurulunun toplantı nisabı, kurul üye tam sayısının salt çoğunluğudur.

- Raportörlük görevini kim yürütür ve görüşme usulü nasıldır?

Disiplin Kurullarında **raportörlük** görevi, **başkanın görevlendireceği üye** tarafından yürütülür. Raportör üye, havale edilecek dosyanın incelenmesini **en geç iki gün içinde** tamamlar ve hazırlayacağı raporu **başkana** sunar.

Kurulda **öncelikle raportörün açıklamaları dinlenir**. Kurul gerek görürse soruşturmacıları da dinleyebilir. Görüşmelerin bitiminde **oylama yapılır ve karar başkan tarafından açıklanır**.

- Disiplin cezası nasıl verilir?

Disiplin cezası vermeye yetkili amir veya disiplin kurulu;
Soruşturma raporunda **önerilen cezayı kabul edip etmemekte serbesttir**; gerekçelerini göstermek kaydıyla **başka bir disiplin cezası da verebilir**.

Disiplin kurullarında kararlar toplantıya katılanların **salt çoğunluğu** ile alınır. Oyların eşitliği halinde, **başkanın** kullandığı oy yönünde **çoğunluk** sağlanmış sayılır.

Soruşturmacı disiplin kurulu üyesi ise soruşturmasını yürüttüğü dosyanın toplantılarına katılamaz ve oy kullanamaz.

- Karar süresi ne kardır?

Disiplin cezası vermeye yetkili amirler **uyarma, kınama, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezalarına**, soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren **engeç on gün içinde** karar vermek zorundadırlar.

Diğer disiplin cezalarının verilmesini gerektiren hallerde, dosya derhal disiplin kuruluna havale edilir. **Disiplin kurulu, dosyayı aldığı tarihten itibaren en geç on gün içinde** karar vermek zorundadır.

- Disiplin cezası verilirken dikkat edilecek hususlar nelerdir?

Disiplin cezalarını vermeye yetkili amirler ile disiplin kurulları bu cezalardan birini verirken, **disiplin suçunu oluşturan eylemlerin ağırlığını, soruşturulan öğrencinin daha önce bir disiplin cezası alıp almadığını, davranış, tavır ve hareketlerini, işlediği fiil ve yaptığı hareket dolayısıyla pişmanlık duyup duymadığını** dikkate alırlar.

- Disiplin cezası soruşturma açmaya yetkili amir kimlere bildirilir?

Disiplin soruşturması sonunda verilen disiplin cezası, **soruşturma açmaya yetkili amir tarafından**;

- Hakkında disiplin soruşturması yapılan öğrenciye,
- Öğrenciye burs veya kredi veren kuruluşa ve yükseköğretim kurumuna,
- Üniversiteden **çıkarma cezası** verildiği takdirde, yukarıdakilere ilaveten **bütün yükseköğretim kurumlarına Yükseköğretim Kuruluna, ÖSYM'ye, emniyet makamlarına ve ilgili askerlik şubelerine** bildirilir.

- Disiplin cezası ne zaman uygulanır?

Disiplin cezası vermeye yetkili amir veya kurul kararlarında **hangi tarihten itibaren uygulanacağı belirtilmediği takdirde**, disiplin cezaları **verildikleri tarihten itibaren** uygulanırlar.

-Disiplin cezalarına karşı başvuru yolları nelerdir?

Disiplin amirleri ve kurullarınca verilen disiplin cezalarına karşı **onbeş gün içinde üniversite yönetim kuruluna** itiraz edilebilir.

İtiraz halinde, itiraz mercii olan üniversite yönetim kurulu, itirazı **onbeş gün içinde kesin olarak karara bağlar**. İtiraz halinde, itiraz mercii olan üniversite yönetim kurulu kararı inceleyerek verilen cezayı **aynen kabul veya reddeder**. Red halinde, disiplin kurulu veya yetkili disiplin amiri red gerekçesini göz önünde bulundurarak itirazı karara bağlar.

Bu Yönetmeliğe göre verilen cezalara karşı, itiraz hakkı kullanılmadan da **idari yargı** yoluna başvurulabilir.

Disiplin soruşturmasında tebligat, adres bildirme ve yazışma şekli nasıl yapılır?

Disiplin soruşturması dolayısıyla her türlü **tebligat, imza karşılığı elden teslim veya öğrencinin yükseköğretim kurumuna bildirdiği adrese yazılı olarak veya tebligata elverişli bir elektronik adres vererek bu adrese tebligat yapılmasını isteyen kişiye elektronik yolla tebligat yapılır**. Bu yollarla tebliğin mümkün olmadığı durumlarda tebliğ varakası ilgili yükseköğretim kurumunda **ilan edilmek suretiyle tebligat** tamamlanmış sayılır.

Yükseköğretim kurumuna kaydolarken bildirdikleri **adresini değiştirdikleri halde**, bunu mensubu buldukları kurumlara **kaydettirmemiş bulunan veya yanlış veya eksik adres vermiş olan öğrenciler, yükseköğretim kurumunda mevcut adreslerine tebligatın yapılmış olması halinde, kendilerine tebligat yapılmış sayılır**.

Kişilerle olan yazışmalarda diğer hususlarda 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

Evrakın elden verilmesi halinde de imzalı belge soruşturma dosyasında saklanır.

Disiplin soruşturmasında dosya teslimi nasıl yapılır?

Disiplin soruşturmasına ait dosyalar **dizi pusulasıyla birlikte teslim edilir ve alınır**. Dizi pusulasının altında **teslim eden ve alanın** imzaları bulunur.

Tablo -1 : Disiplin Cezaları, Disiplin Cezalarını Gerektiren Disiplin Suçları ve Cezayı Verme

Yetkisi Tablosu

Disiplin Cezası	Disiplin Cezasını Gerektiren Disiplin Suçu	Disiplin Suçunu Verme Yetkisi
Uyarma Cezası	<p>a) Yükseköğretim kurumu yetkililerince sorulan hususları haklı bir sebep olmadan zamanında cevaplandırmamak,</p> <p>b) Yükseköğretim kurumu yetkililerince tesbit edilen yerler dışında ilan asmak,</p> <p>c) Yükseköğretim kurumunun izniyle asılmış duyuruları, program ve benzerlerini koparmak, yırtmak, değiştirmek, karalamak veya kirletmek.</p>	İlgili fakülte dekanı, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu müdürü
Kınama Cezası	<p>a) Yükseköğretim kurumu yetkililerince istenilen bilgileri eksik veya yanlış bildirmek,</p> <p>b) Ders, seminer, uygulama, laboratuvar, atölye çalışması, bilimsel toplantı ve konferans gibi çalışmaların düzenini bozmak,</p> <p>c) Yükseköğretim kurumu içinde izinsiz afiş ve pankart asmak,</p> <p>ç) Yükseköğretim kurumunca asılmış duyuruları, program ve benzerlerini koparmak, yırtmak, değiştirmek, karalamak veya kirletmek,</p> <p>d) Sınavlarda kopyaya teşebbüs etmek.</p>	İlgili fakülte dekanı, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu müdürü
Yükseköğretim Kurumundan Bir Haftadan Bir Aya Kadar Uzaklaştırma Cezası	<p>a) Öğrenme ve öğretme hürriyetini engelleyici eylemlerde bulunmak,</p> <p>b) Disiplin soruşturmalarının sağlıklı bir şekilde yürütülmesini engellemek,</p> <p>c) Yükseköğretim kurumundan aldığı kendine hak sağlayan bir belgeyi başkasına vererek kullanmak veya başkasına ait bir belgeyi kullanmak,</p> <p>ç) Yükseköğretim kurumunda kişilerin şeref ve haysiyetini zedeleyen sözlü veya yazılı eylemlerde bulunmak,</p> <p>d) Yükseköğretim kurumu personelinin, kurum içinde ya da dışında, şeref ve haysiyetini zedeleyen sözlü veya yazılı eylemlerde bulunmak,</p> <p>e) Yükseköğretim kurumunda alkollü içki içmek,</p> <p>f) Yükseköğretim kurumuna ait kapalı ve açık mahallerde yetkililerden izin almadan toplantılar düzenlemek.</p>	İlgili fakülte dekanı, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu müdürü
Yükseköğretim Kurumundan Bir Yarıyıl İçin Uzaklaştırma Cezası	<p>a) Yükseköğretim kurumu personeli ve öğrencilerini tehdit etmek,</p> <p>b) Yükseköğretim kurumlarında işgal ve benzeri fiillerle yükseköğretim kurumunun hizmetlerini engelleyici eylemlerde bulunmak,</p> <p>c) Kurum personeli ve öğrencilerine fiili saldırıda bulunmak,</p> <p>ç) Yükseköğretim kurumlarında hırsızlık yapmak,</p> <p>d) Yükseköğretim kurumu bünyesinde mevcut bina, demirbaş eşya ve benzeri malzemeyi tahrip etmek veya bilişim sistemine zarar vermek,</p> <p>e) Sınavlarda kopya çekmek veya çektirmek,</p> <p>f) Seminer, tez ve yayınlarında intihal yapmak.</p>	Yetkili disiplin kurulu (Birim yönetim kurulu), (Rektörlük tarafından yürütülen soruşturmalarda ise üniversite yönetim kurulu disiplin kurulu görevini yerine getirir.)
Yükseköğretim Kurumundan İki	<p>a) Yükseköğretim kurumu görevlilerine karşı cebir ve şiddet kullanarak görevin yapılmasına engel olmak,</p>	Yetkili disiplin kurulu (Birim yönetim kurulu),

<p>Yarıyıl İçin Uzaklaştırma Cezası</p>	<p>b) Öğrencilere karşı cebir ve şiddet kullanarak yükseköğretim hizmetlerinden yararlanmalarını engellemek, c) Bir kimseyi veya grubu, cebir veya tehditle suç sayılan bir eylemi düzenlemeye veya böyle bir eyleme katılmaya zorlamak, ç) Yükseköğretim kurumları içerisinde uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanmak, taşımak, bulundurmak, d) Sınavlarda tehditle kopya çekmek, kopya çeken öğrencilerin sınav salonundan çıkarılmasına engel olmak, kendi yerine başkasını sınava sokmak veya başkasının yerine sınava girmek, e) Yükseköğretim kurumlarında cinsel tacizde bulunmak, f) Yükseköğretim kurumlarında 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna aykırı olarak ateşli silahlarla mermilerini ve bıçaklarla saldırı ve savunmada kullanılmak üzere özel olarak yapılmış bulunan diğer aletleri, patlayıcı maddeleri taşımak ve bulundurmak, g) Yükseköğretim kurumunun bilişim sistemine girerek kendisine veya başkasının yararına haksız bir çıkar sağlamak.</p>	<p>(Rektörlük tarafından yürütülen soruşturmalarda ise üniversite yönetim kurulu disiplin kurulu görevini yerine getirir.)</p>
<p>Yükseköğretim Kurumundan Çıkarma Cezası</p>	<p>a) Mahkeme kararıyla kesinleşmiş olmak kaydıyla, suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, böyle bir örgütü yönetmek veya bu amaçla kurulan örgüte üye olmak, üye olmamakla birlikte örgüt adına faaliyette bulunmak veya yardım etmek, b) Yükseköğretim kurumlarında uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri satmak, satın almak, başkalarına vermek ve ticaretini yapmak, c) 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna aykırı olarak ateşli silahlarla, mermilerini ve bıçaklarla saldırı ve savunmada kullanılmak üzere özel olarak yapılmış bulunan diğer aletleri, patlayıcı maddeleri kullanmak, ç) Kişilerin vücudu üzerinde cinsel davranışlarda bulunmak suretiyle cinsel dokunulmazlıklarını ihlal etmek.</p>	<p>Yetkili disiplin kurulu (Birim yönetim kurulu), (Rektörlük tarafından yürütülen soruşturmalarda ise üniversite yönetim kurulu disiplin kurulu görevini yerine getirir.)</p>

Not : Müşterek mekanlarda işlenen disiplin suçlarından dolayı uyarma, kınama ve yükseköğretim kurumlarından bir aya kadar uzaklaştırma cezası verme yetkisi rektöre aittir.